

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Γ΄ Γυμνασίου

Θεματική ενότητα:

Χιούμορ και σάτιρα

Τίτλος:

«Jonathan Swift, *Τα ταξίδια του Γκάλλιβερ* (1726):

Μια επίκαιρη σάτιρα»

Συγγραφή: ΦΙΛΟΘΕΗ ΚΟΛΙΤΣΗ

Εφαρμογή: ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΕΝΤΟΜΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας λογοτεχνίας: Βασίλης Βασιλειάδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρά Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Jonathan Swift, *Τα ταξίδια του Γκάλλιβερ* (1726): Μια επίκαιρη σάτιρα.

Εφαρμογή σεναρίου

Σταυρούλα Τεντόμα

Δημιουργία σεναρίου

Φιλοθέη Κολίτση

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Λογοτεχνία

Τάξη

Γ΄ Γυμνασίου

Σχολική μονάδα

3^ο Γυμνάσιο Νίκαιας

Χρονολογία

Από 8-1-2013 έως 12-2-2013.

Διδακτική/θεματική ενότητα

Χιούμορ και σάτιρα

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

12 ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής.

II. Εικονικός χώρος: Wiki.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Προϋποθέσεις υλοποίησης για τον δάσκαλο και τον μαθητή:

- εξοικείωση με:
 - την ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας,
 - προγράμματα επεξεργασίας κειμένου,
 - προγράμματα παρουσίασης,
 - την ηλεκτρονική πλατφόρμα Wiki,
- πρόσβαση στο διαδίκτυο από το σπίτι.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για τον μαθητή:

- σχετική εξοικείωση με την αυτοαξιολόγηση και την ετεροαξιολόγηση και με τη χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Wiki και ιδιαίτερα με το πεδίο project,
- εισαγωγική συζήτηση για τη σάτιρα.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για τη σχολική μονάδα:

- χρήση του εργαστηρίου πληροφορικής του σχολείου.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Φιλοθέη Κολίτση, Jonathan Swift, *Τα ταξίδια του Γκάλλιβερ* (1726): Μια επίκαιρη σάτιρα, Νεοελληνική Λογοτεχνία Γ΄ Γυμνασίου, 2012.

Το σενάριο αντλεί

—

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το σενάριο εφαρμόστηκε κατά το δεύτερο τρίμηνο στο πλαίσιο της ενότητας «Χιούμορ και σάτιρα». Επιδιώχθηκε, κατά την εφαρμογή του σεναρίου, οι μαθητές/τριες της Γ΄ Γυμνασίου να έρθουν σε επαφή με ένα κλασικό σατιρικό κείμενο της παγκόσμιας

λογοτεχνίας. Λόγω του περιορισμένου χρόνου και της δυσκολίας εκ μέρους των μαθητών να διαβάσουν εκτενή κείμενα, κρίθηκε σκόπιμο να διαβάσουν και να παρουσιάσουν στην τάξη αποσπάσματα από τα τέσσερα μέρη-ταξίδια του Γκάλλιβερ. Καταβλήθηκε προσπάθεια να προσεγγίσουν οι μαθητές/τριες το κείμενο μέσα από ομαδικές δραστηριότητες, οικείες και προσφιλείς στους εφήβους, και να εργαστούν σε ηλεκτρονικό περιβάλλον (ηλεκτρονική πλατφόρμα Wiki) φιλικό και εύχρηστο για παιδιά αυτής της ηλικίας.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Μέσα στην ευρύτερη θεματική ενότητα «Σάτιρα/Χιούμορ» για την Γ΄ Γυμνασίου, επιλέχθηκε για εφαρμογή το σενάριο «Jonathan Swift, *Τα ταξίδια του Γκάλλιβερ* (1726): Μια επίκαιρη σάτιρα» με το σκεπτικό ότι πρόκειται για ένα κείμενο οικείο στους περισσότερους μαθητές μέσα από τις ποικίλες διασκευές του.

Με το σενάριο αυτό επιδιώχθηκε οι μαθητές/τριες να αναπτύξουν μία σχέση με το ίδιο το κείμενο και τις ιστορικές συνθήκες μέσα στις οποίες γεννήθηκε, να κατανοήσουν ποιο είναι το αντικείμενο της σάτιρας του έργου και ποιος ο απώτερος στόχος της, να εντοπίσουν τις τεχνικές ή τους τρόπους της σάτιρας και να επισημάνουν ακροθιγώς την “υποδόρια” σχέση του έργου με την *Αληθινή Ιστορία* του Λουκιανού, εφαρμόζοντας ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας και εκμεταλλευόμενοι τις δυνατότητες που παρέχει για αυτόν τον σκοπό το Web 2.0 και συγκεκριμένα, η ηλεκτρονική πλατφόρμα Wiki. Απώτερο ζητούμενο της δραστηριότητας ήταν να εμπλακούν οι μαθητές/τριες ενεργητικά στη διαδικασία της μάθησης και να προτείνουν και οι ίδιοι/ες στη Γ΄ φάση της εφαρμογής δραστηριότητες που θα προξενούσαν, κατά τη γνώμη τους, το ενδιαφέρον των έφηβων συμμαθητών/συμμαθητριών τους.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Επιδιώχθηκε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να θεωρήσουν (και να αισθανθούν) τη σάτιρα, αφενός, ως πηγή ψυχαγωγίας και γέλιου και αφετέρου, ως μέσο άσκησης κοινωνικής κριτικής και ως ερέθισμα για κριτικό προβληματισμό του αναγνώστη,
- να κατανοήσουν ποιο είναι κάθε φορά το αντικείμενο της σάτιρας (συγκεκριμένο πρόσωπο, κοινωνικός τύπος ή κοινωνική-πολιτική κατάσταση) και ποιος ο απώτερος στόχος της (ψυχαγωγία, άσκηση κριτικής και «διόρθωση» των κακώς κειμένων).

Γνώσεις για τη λογοτεχνία

Επιδιώχθηκε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να γνωρίσουν ένα κλασικό έργο της παγκόσμιας σατιρικής λογοτεχνίας, τα *Ταξίδια του Γκάλλιβερ* (1726) του Jonathan Swift, το οποίο είναι γνωστό στο ευρύ κοινό, κυρίως μέσα από τις ποικίλες διασκευές του για παιδιά και εφήβους,
- να αντιληφθούν την *Αληθινή ιστορία* του Λουκιανού ως πηγή έμπνευσης του μυθιστορήματος,
- να γνωρίσουν εκδόσεις του έργου με τις αντίστοιχες εικονογραφήσεις τους.

Γραμματισμοί

Επιδιώχθηκε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- στο πλαίσιο του λογοτεχνικού γραμματισμού:
 - να αναγνωρίζουν τεχνικές (τρόπους) με τις οποίες επιτυγχάνεται η σάτιρα μέσα σε ένα κείμενο (ειρωνεία, σαρκασμός, παρωδία, υπερβολή, αλληγορία),

- να αναγνωρίζουν το αντικείμενο της σάτιρας (συγκεκριμένο πρόσωπο, «τύπος» ανθρώπου, κοινωνική-πολιτική κατάσταση) αλλά και τον απώτερο στόχο της σάτιρας,
- να τοποθετούν τη σάτιρα στο ιστορικο-κοινωνικό της πλαίσιο,
- να συγκρίνουν διαφορετικές εικονογραφήσεις του ίδιου έργου και να επιλέγουν αυτήν που προτιμούν,
- ο στο πλαίσιο του ψηφιακού γραμματισμού:
 - να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που παρέχει το λογισμικό δημιουργίας παρουσιάσεων για συσχέτισμό εικόνων και λόγου και δημιουργία πολυτροπικού κειμένου,
 - να καταγράψουν τις εργασίες τους σε ηλεκτρονικό περιβάλλον Wiki και να ασκηθούν στη χρήση του ως εργαλείου συνεργατικής μάθησης,
 - να ασκηθούν στην παρουσίαση του έργου τους με χρήση νέων τεχνολογιών.

Διδακτικές πρακτικές

Η εφαρμογή του σεναρίου κινήθηκε σε δύο άξονες: στη μέθοδο project και στην ομαδοσυνεργατική διδασκαλία.

Το σενάριο αναπτύχθηκε σε τρεις φάσεις (Α' φάση: *Πριν την Ανάγνωση*, Β' φάση: *Ανάγνωση και Παρουσίαση*, Γ' φάση: *Μετά την Ανάγνωση*). Επιδιώχθηκε η προώθηση της αυτενέργειας των μαθητών και της συνεργασίας εντός της ομάδας με απώτερο σκοπό να μετατοπιστούν σταδιακά από τη θέση του παθητικού δέκτη γνώσεων στη θέση των συνδιαμορφωτών του μαθήματος.

Η εκπαιδευτικός σκηνοθέτησε την εφαρμογή του σεναρίου, λειτούργησε συμβουλευτικά στην πορεία της επεξεργασίας των εργασιών και παρενέβη κυρίως κατά την αξιολόγηση των εργασιών. Καταβλήθηκε προσπάθεια να εκπαιδευτούν οι μαθητές στη δημιουργική αξιοποίηση νέων τεχνολογιών.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία του συγκεκριμένου σεναρίου ήταν η σκέψη να δοκιμαστεί στην τάξη η διδακτική προσέγγιση ενός κλασικού έργου της σατιρικής λογοτεχνίας, βασισμένη στην ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας και στην αυτενέργεια των μαθητών.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Η εφαρμογή του σεναρίου συνδέεται με την ενότητα «Χιούμορ και σάτιρα» της Γ΄ Γυμνασίου σύμφωνα με το [Νέο Πρόγραμμα Σπουδών](#).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Αξιοποιήθηκαν μηχανές αναζήτησης, επεξεργαστής κειμένου, πρόγραμμα δημιουργίας παρουσιάσεων, διαδικτυακή πλατφόρμα Wiki, και συγκεκριμένα το εργαλείο Wikispaces, και βιντεοπροβολέας με στόχο οι μαθητές και οι μαθήτριες: α) να ασκηθούν στην κατευθυνόμενη και ελεύθερη πλοήγηση στο διαδίκτυο, στη χρήση του επεξεργαστή κειμένου και του λογισμικού δημιουργίας παρουσιάσεων, β) να ασκηθούν στην παρουσίαση των εργασιών χρησιμοποιώντας τις νέες τεχνολογίες και γ) να παραγάγουν λόγο προσωπικό και πολυτροπικό σε συνεργατικό ηλεκτρονικό περιβάλλον, στο πλαίσιο της προσέγγισης του λογοτεχνικού κειμένου και της διάδρασης με αυτό.

Κείμενα

Ψηφιοποιημένες εκδόσεις του μυθιστορήματος στα αγγλικά (pdf):

[Jonathan Swift. 1920. *Gulliver's Travels into Lilliput and Brobdingnag \(Illustrations by Jean de Bosccerre \), Dodd & Heinemann \(εκδ.\)*. New York, London:](#)

[Jonathan Swift. 1899. *Guliver's Travels into several remote nations of the world \(Illustrations by Arthur Rackham\)*. London: Temple Press.](#)

Λογοτεχνικά κείμενα σχολικών εγχειριδίων

ΚΝΛ Γ' Γυμνασίου:

Ανδρέας Λασκαράτος «[Ο κακός μαθητής](#)».

Λογοτεχνικά κείμενα εκτός σχολικών εγχειριδίων

Τζόνathan Σουίφτ. 1993. *Τα ταξίδια του Γκάλλιβερ* (μτφρ. Μίλτος Φραγκόπουλος), 44-53, 112-124, 208-216, 278-291. Αθήνα: Ύψιλον / Βιβλία.

Μη λογοτεχνικά κείμενα:

[Μεσαιωνική και Νεότερη Ιστορία Β' Γυμνασίου](#)

[Museduc.gr: «Η Δυτική Ευρώπη και η Ρωσία από το 16^ο μέχρι τις αρχές του 18^{ου} αιώνα», Ιστορία Β' τάξης](#)

Υποστηρικτικό υλικό:

Ιστοσελίδες

Πύλη για την ελληνική γλώσσα: [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#)

[Βικιπαίδεια](#)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Α' φάση (4 ώρες)

1^η ώρα

Το σενάριο εφαρμόστηκε σε ένα τμήμα της Γ' Γυμνασίου με μαθητές/τριες καλών σχετικά επιδόσεων, στο οποίο είχε εφαρμοστεί σενάριο και στο προηγούμενο τρίμηνο. Τα παιδιά είχαν πλέον εξοικείωση με την εργασία σε ομάδες, με την αυτοαξιολόγηση και την ετεροαξιολόγηση. Δεν ήταν θετικά στη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας Wiki, καθώς δεν είχαν προηγούμενη εμπειρία. Στην αρχή του δευτέρου τριμήνου, έγινε προσπάθεια να εξοικειωθούν με τη χρήση του Wiki και ιδιαίτερα με το πεδίο project, το οποίο επιτρέπει να εργάζονται τα παιδιά σε ομάδες σε σελίδα μη προσβάσιμη στις άλλες ομάδες –αν δεν το επιθυμούν. Είχε γίνει επίσης, πριν τις

διακοπές των Χριστουγέννων, ένα μάθημα εισαγωγικό στη σάτιρα, κατά το οποίο ανέφεραν τα παιδιά τι αντιλαμβάνονται ως σάτιρα, ποιους θεωρούν σύγχρονους σατιρικούς συγγραφείς, ποιο μπορεί να είναι το αντικείμενο της σάτιρας κάθε φορά και ποιος είναι ο απώτερος στόχος της.

Με αυτές τις προϋποθέσεις ξεκίνησα την εφαρμογή του σεναρίου στην αίθουσα διδασκαλίας ενημερώνοντας την τάξη ότι εισαγόμαστε στην Α΄ φάση μίας νέας δράσης στο πλαίσιο της ενότητας «Χιούμορ και σάτιρα». Για τον σκοπό αυτό έπρεπε να διαμορφωθούν ομάδες. Πρότεινα στα παιδιά να σημειώσουν τις προτιμήσεις τους για τη σύνθεση των νέων ομάδων, επειδή είχαν διατυπώσει παράπονα για τη σύσταση των ομάδων στο πρώτο τρίμηνο. Ακολούθησα σε μεγάλο βαθμό τις προτάσεις τους και σχηματίστηκαν πέντε ομάδες. Πρότεινα στις ομάδες να βρουν από ένα όνομα της επιλογής τους, για να αποκτήσει η διαδικασία έναν παιγνιώδη χαρακτήρα και να γίνει ευχάριστη. Στο τέλος της ώρας, η τάξη φάνηκε ευχαριστημένη από τη σύνθεση των ομάδων, ωστόσο, κάποιος μαθητής –που εκείνη την ώρα απουσίαζε– δεν ήταν αποδεκτός σε καμία ομάδα, κυρίως επειδή δεν ήταν σοβαρός κατά την επεξεργασία των εργασιών του Α΄ τριμήνου. Αναγκάστηκα να τον τοποθετήσω με δική μου απόφαση στην ομάδα που θεωρούσα ότι θα μπορούσαν όλα τα μέλη να λειτουργήσουν χωρίς εντάσεις.

2^η ώρα

Είχαμε την τύχη να έχουμε στη διάθεσή μας το εργαστήριο της πληροφορικής στο οποίο αρχίσαμε την επεξεργασία της πρώτης δραστηριότητας. Πήραν θέση οι ομάδες στους υπολογιστές και τους έδωσα το πρώτο φύλλο εργασίας –[φύλλο εργασίας 1^α](#)–, σύμφωνα με το οποίο έπρεπε να αναζητήσουν τις σημασίες των εργαλείων της σάτιρας στο ηλεκτρονικό [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#) και τον ορισμό της λέξης «σάτιρα» στη Βικιπαίδεια. Ανέλαβαν τις δραστηριότητες μετά από δικές μου προτάσεις και μετέφεραν από το λεξικό τις σημασίες των λέξεων σε αρχεία Word και τα ανήρτησαν έπειτα στη σελίδα του τμήματος στο Wiki.

Αφού ολοκληρώθηκε η αναζήτηση των λέξεων, περάσαμε στην επόμενη δραστηριότητα που προέβλεπε να ανακοινώσουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους στην ολομέλεια της τάξης. Δεν υπέγραψαν όλες οι ομάδες τις εργασίες τους με τα ονόματα που είχαν επιλέξει κατά τη διαμόρφωση ομάδων.

Τέσσερις ομάδες παρουσίασαν από ένα ζευγάρι λέξεων και μία ομάδα τον ορισμό της λέξης «σάτιρα» καθώς και τα εργαλεία της από τη Βικιπαίδεια. Δεν εκφράστηκαν απορίες και συνεχίσαμε με το δεύτερο φύλλο εργασίας.

Η επόμενη δραστηριότητα –[το φύλλο εργασίας 1^β](#)– επιδίωκε να ανιχνεύσει τον βαθμό εμπέδωσης των πληροφοριών που συνέλεξαν από την αναζήτηση στο διαδίκτυο. Η άσκηση ζητούσε να εντοπίσουν τις τεχνικές της σάτιρας σε ένα σατιρικό κείμενο. Συγχρόνως, προετοίμαζε τα παιδιά να αντιμετωπίσουν τις δραστηριότητες της Β΄ φάσης για ένα κείμενο εκτενέστερο και ίσως πιο δύσκολο για τις αναγνωστικές επιδόσεις των μαθητών/τριών μου.

Συγκεκριμένα, χρησιμοποιήσαμε το κείμενο του βιβλίου «Ο κακός μαθητής» του Ανδρέα Λασκαράτου με το οποίο είχε γίνει μία εισαγωγή στη σάτιρα στις αρχές του τριμήνου. Πρότεινα στα παιδιά να επιλέξουν ένα απόσπασμα του κειμένου, να σημειώσουν ποια εργαλεία χρησιμοποιεί ο συγγραφέας και να συνοδεύσουν το κείμενό τους με φωτογραφίες της επιλογής τους. Έχοντας διαπιστώσει ότι μία προσφιλή δραστηριότητα των μαθητών-τριών του τμήματος ήταν η δημιουργία παρουσιάσεων τούς συμβούλεψα να χρησιμοποιήσουν για την εργασία τους λογισμικό δημιουργίας παρουσιάσεων.

3^η ώρα

Ακολούθησαν όλες οι ομάδες την πρότασή μου και επεξεργάστηκαν την εργασία χρησιμοποιώντας λογισμικό δημιουργίας παρουσιάσεων. Αναζήτησαν εικόνες στο διαδίκτυο με τις οποίες συνδύασαν τα κείμενά τους και στη συνέχεια ανήρτησαν τα αρχεία τους στο Wiki. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι η αναζήτηση και η ανάρτηση δεν γινόταν απρόσκοπτα, γιατί η ταχύτητα σύνδεσης με το διαδίκτυο ήταν αργή.

4^η ώρα

Ενημέρωσα τους μαθητές ότι οι αξιολογήσεις θα γίνονταν προφορικά και όχι γραπτά, για να εξοικονομήσουμε χρόνο. Παρουσιάστηκαν οι εργασίες τεσσάρων ομάδων στο εργαστήριο από το Wiki με χρήση βιντεοπροβολέα και οθόνης.

Όλες οι εργασίες ήταν ενδιαφέρουσες, σύμφωνα με την κρίση της ολομέλειας, και εντόπισαν όλες οι ομάδες σωστά τα σατιρικά σημεία του κειμένου. Κάποιες εικόνες των παρουσιάσεων αντιστοιχούσαν μεν σε μαθητικές συμπεριφορές που θίγονται στο κείμενο, αλλά δεν συνδυάζονταν ακριβώς με τα αποσπάσματα που επέλεξαν από το κείμενο. Δεν το σχολίασε η ολομέλεια, ούτε το θεώρησαν σημαντικό μετά τη δική μου παρατήρηση. Μία ομάδα δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει την εργασία της κατά την προηγούμενη διδακτική ώρα, τα μέλη της δεν δούλεψαν στο σπίτι και δεν παρουσίασαν τη δουλειά τους. Υποσχέθηκαν ότι θα την ετοιμάζαν για το επόμενο μάθημα. Θύμησα ότι για την αξιολόγηση τους λαμβάνονταν υπόψη: α) οι εργασίες που κατέθετε κάθε ομάδα, β) η συμμετοχή των μαθητών στο μάθημα και η συνεργασία τους με τα μέλη της ομάδας τους, γ) η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της κάθε ομάδας στην ολομέλεια της τάξης και δ) η ανταπόκριση των άλλων μαθητών στις παρουσιάσεις (όπως είχαμε πράξει στο προηγούμενο τρίμηνο και όπως προβλεπόταν στο αρχικό σενάριο).

Β' φάση (6 ώρες)

5^η και 6^η ώρα

Στο εργαστήριο της πληροφορικής ενημέρωσα τα παιδιά ότι στη Β' φάση του σεναρίου θα μας απασχολούσε το κείμενο ενός ξένου συγγραφέα, συγκεκριμένα *Τα ταξίδια του Γκάλλιβερ*, του Τζόναθαν Σουίφτ. «Τα ταξίδια του Γκιούλιβερ, κυρία, όχι του Γκάλλιβερ» όπως μου είπαν, ήταν βέβαια κείμενο γνωστό από διασκευές για παιδιά, ταινίες και κόμικς. Η εντύπωση που προκάλεσε η ανακοίνωση του κειμένου μού φάνηκε θετική, ωστόσο, κανείς δεν είχε διαβάσει το βιβλίο. Ανέφερα με

συντομία το περιεχόμενο του έργου και περάσαμε στην πρώτη δραστηριότητα της Β΄ φάσης.

Ανοίξαμε τους υπολογιστές στη σελίδα του Wiki στην οποία βρίσκονταν οι δραστηριότητες που θα αναλάμβανε κάθε ομάδα. Λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο των μαθητών/τριών μου αλλά και τα ενδιαφέροντά τους, υπέθεσα ότι για κάποια παιδιά το κείμενο και οι προτεινόμενες δραστηριότητες του αρχικού σεναρίου θα ήταν απαιτητικές και πιθανώς αυξημένης δυσκολίας. Για αυτόν τον λόγο απλοποίησα τις δραστηριότητες και επιδίωξα να αναπτύξουν μία επαφή με τον συγγραφέα, τα πρότυπά του, το έργο του και την απήχηση που είχε και έχει στο αναγνωστικό κοινό καθώς και με την εποχή κατά την οποία έγραψε το κείμενο, μέσα από εργασίες ερευνητικού χαρακτήρα, αρχικά, πριν διαβάσουν τα αποσπάσματα.

Η κατανομή των δραστηριοτήτων έγινε με βάση τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντα των μελών κάθε ομάδας. Η ομάδα 1 έπρεπε να αναζητήσει στο διαδίκτυο πληροφορίες σχετικές με το έργο «Μια Αληθινή Ιστορία» του Λουκιανού που θεωρείται από πολλούς πρότυπο του μυθιστορήματος του Swift –[φύλλο εργασίας 2^α](#)–, η ομάδα 2 να αναζητήσει πληροφορίες: α) για τη βιογραφία του συγγραφέα του έργου, Jonathan Swift (1667-1745) και β) για την εργογραφία του –[φύλλο εργασία 2^β](#)–, η ομάδα 3 να επισκεφτεί στο διαδίκτυο προτεινόμενους ιστότοπους με εικονογραφήσεις του βιβλίου και να συγκρίνει τις διαφορετικές εικονογραφήσεις (1899 και 1920) –[φύλλο εργασία 2^γ](#)–. Η ομάδα 4 έπρεπε να αναζητήσει τις μεταφορές του κειμένου στην οθόνη και να δείξει στην τάξη ένα σύντομο απόσπασμα από την ταινία που τους άρεσε περισσότερο –[φύλλο εργασία 2^δ](#)– και η ομάδα 5 να βρει πληροφορίες για τους θρησκευτικούς και πολιτικούς πολέμους της εποχής του συγγραφέα του έργου, Jonathan Swift (1667-1745), σε προτεινόμενους ιστότοπους, κατάλληλους για το επίπεδο των μαθητών/-τριών και να ενημερώσει την τάξη για την εποχή που γράφτηκε το μυθιστόρημα –[φύλλο εργασία 2^ε](#).

Ξεκίνησαν οι ομάδες τις εργασίες αναζητώντας πληροφορίες στο διαδίκτυο. Η ομάδα 3 –η υπεύθυνη να αναζητήσει στο διαδίκτυο και να συγκρίνει διαφορετικές

εικονογραφήσεις του βιβλίου– φάνηκε να προσεγγίζει με δυσθυμία το θέμα της, επειδή ήταν αργή η πρόσβαση στις προτεινόμενες ιστοσελίδες και όταν επιτέλους άνοιξαν οι ιστοσελίδες, δεν τούς άρεσαν οι εικόνες. Χρειάστηκε να καθίσω κοντά τους, να ζητήσω να προσέξουν τις χρονολογίες των εικονογραφήσεων, να αντιληφθούν ότι εξετάζουν τις εικαστικές αντιλήψεις άλλων εποχών, ώστε τελικά να προχωρήσουν στην επεξεργασία της ερώτησης.

Και άλλες ομάδες ζήτησαν τη βοήθειά μου σε αυτό το στάδιο της εφαρμογής είτε κατά την αναζήτηση πληροφοριών είτε κατά τη σύνθεση της εργασίας.

7^η ώρα

Παρουσίασαν οι ομάδες τις εργασίες τους οι οποίες ήταν σε γενικές γραμμές ικανοποιητικές. Η ομάδα 1 δημιούργησε αρχικά μία παρουσίαση με σύντομα και απλά κείμενα. Στη συνέχεια, εμπλούτισαν τις διαφάνειες με εικόνες του Λουκιανού, του Τζόναθαν Σουίφτ και αποσπάσματα από εικονογραφήσεις του βιβλίου και φωτογραφίες από ταινίες. Η συνολική εντύπωση από την εργασία παρά την απλότητα και συντομία των απαντήσεων ήταν θετική για την τάξη.

Η ομάδα 2 παρουσίασε μία πολύ απλή εργασία, η οποία όμως ανταποκρινόταν στα ζητούμενα. Στην τελευταία διαφάνεια πρόσθεσαν τις πηγές από όπου άντλησαν στοιχεία για την εργασία τους πράγμα το οποίο προκάλεσε θετικά σχόλια κατά την αξιολόγηση. Η τάξη έκρινε την παρουσίαση ικανοποιητική.

Η ομάδα 3 έκανε μία στοιχειώδη σύγκριση των εικονογραφήσεων και χρησιμοποίησε λίγα δείγματα εικόνων από τις δύο εικονογραφήσεις –4 εικόνες από κάθε βιβλίο– και αυτό το στοιχείο σχολιάστηκε αρνητικά από την τάξη. Επίσης, δεν πρόσθεσαν λεζάντες στις εικόνες. Ωστόσο, αν και δήλωσαν από την αρχή ότι δεν τους ενδιαφέρει η συγκεκριμένη εικονογράφηση, ανταποκρίθηκαν στην εργασία στο μέτρο βέβαια των δυνατοτήτων τους. Στον σχολιασμό είπαν μερικά παιδιά ότι επιθυμούσαν να δουν περισσότερες εικόνες. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι η ομάδα 3, παρά τις αντιρρήσεις της και τη μικρή ασυνέπεια που είχαν επιδειξεί τα μέλη της στα

προηγούμενα μαθήματα, είχε αναρτήσει στο μεταξύ στο Wiki την εργασία που όφειλε.

Η ομάδα 4, αποτελούμενη από μαθητές μέτριων επιδόσεων, έδειξε ενδιαφέρον για την εργασία της. Αναζήτησαν ταινίες στο YouTube και έγραψαν την απάντησή τους στο Wiki. Πρωταγωνιστικό ρόλο στην ομάδα έπαιξε ένα παιδί το οποίο στην αρχή δεν ήταν αποδεκτό σε καμία ομάδα. Φάνηκε και κατά την παρουσίαση ότι τα παιδιά της ομάδας 4 χάρηκαν με τη δραστηριότητα. Το ευχάριστο κλίμα μετέφεραν και στην υπόλοιπη τάξη. Τα σχόλια για την εργασία ήταν από όλη την τάξη θετικά ίσως γιατί έδειξαν αποσπάσματα από την ταινία *Gulliver's Travels* (2010 σε σκηνοθεσία Rob Letterman), βασισμένη στο κείμενό μας, που ήταν αγαπητή στα παιδιά γενικά.

Η ομάδα 5, η υπεύθυνη να βρει πληροφορίες για την εποχή του συγγραφέα, έγραψε την εργασία σε επεξεργαστή κειμένου και ανήρτησε στη συνέχεια το αρχείο στο Wiki. Το κείμενο τους συνόδευσαν με έναν πίνακα του Θεοτοκόπουλου του 1600 και το αρχείο τους στο Wiki με εικόνες από εξώφυλλα διασκευών του κειμένου για παιδιά. Τις πληροφορίες συνέλεξαν από τους προτεινόμενους στο φύλλο εργασίας ιστότοπους. Δεν τους ανέφεραν στην εργασία τους ως πηγή. Κατά την παρουσίαση σημείωναν στον πίνακα του εργαστηρίου, με δική τους πρωτοβουλία, λέξεις-κλειδιά της εποχής του συγγραφέα π.χ. «Ένδοξη Επανάσταση, Αγροτική Επανάσταση», για να ανακαλέσουν οι συμμαθητές/τριές τους γνώσεις από το μάθημα της Ιστορίας. Το κείμενο που παρουσίασαν ήταν σύντομο –3 παράγραφοι– και δεν κούρασαν την τάξη με λεπτομερείς ιστορικές πληροφορίες. Η εργασία άρεσε στην τάξη. Όταν ρώτησα, γιατί συνόδευσαν την εργασία τους με ένα έργο του Θεοτοκόπουλου μού είπαν ότι την περίοδο εκείνη υπήρχε ανάπτυξη των τεχνών και των επιστημών. Κανένα παιδί, βέβαια, δεν εντόπισε ότι ο πίνακας ήταν προγενέστερος της εποχής που μας απασχολούσε. Το ανέφερα αλλά δεν επέμεινα, για να μην ξεφύγουμε από το θέμα μας και χάσει η τάξη τον ρυθμό της καθώς ήταν συγκεντρωμένη στην αξιολόγηση της παρουσίασης.

Οι παρουσιάσεις αποκάλυψαν προβλήματα και ελλείψεις των παιδιών στη χρήση του λόγου καθώς επίσης και δυσκολία στον συσχετισμό κειμένου και εικόνας· συγχρόνως, όμως, αποκάλυψαν και τη διάθεση ανάληψης πρωτοβουλιών από μαθητές/τριες φαινομενικά μέτριων επιδόσεων.

8^η ώρα

Μετά την πρώτη προσέγγιση του έργου στο εργαστήριο, πάλι οι ομάδες άνοιξαν τους υπολογιστές και ξεκινήσαμε την επόμενη δραστηριότητα –[φύλλο εργασίας 3](#)– που ήταν κοινή για όλες τις ομάδες. Πρότεινε να αναζητήσουν τα παιδιά στη Βικιπαίδεια την περίληψη του μυθιστορήματος, ώστε, αφού ενημερωθούν, να επιλέξουν χωρίς δική μου παρέμβαση με ποιο κεφάλαιο θα ασχοληθούν. Επέλεξα αποσπάσματα –ένα από κάθε μέρος του βιβλίου– που έκρινα ότι θα προκαλούσαν το ενδιαφέρον των μαθητών/τριών μου. Στο φύλλο εργασίας είχα σημειώσει μία δική μου πρόταση ανάγνωσης αλλά αφού συζήτησαν μεταξύ τους, ακολούθησαν τις δικές τους επιλογές σύμφωνα με τις οποίες δύο ομάδες θα αναλάμβαναν το ίδιο απόσπασμα από το δεύτερο κεφάλαιο.

Τα μέλη των ομάδων δήλωσαν ότι:

- το απόσπασμα από το πρώτο μέρος, «Ένα ταξίδι στη Λιλλιπούτη» (σ. 44-53), θα παρουσίαζε η ομάδα 3,
- το απόσπασμα από το δεύτερο μέρος, «Ένα ταξίδι στη Βροδιγνάγη» (σ. 112-124), οι ομάδες 2 και 4,
- το απόσπασμα από το τρίτο μέρος, «Ένα ταξίδι στη Λαπούτα, τη Βαλνιβάρδη, τη Λουγνάγη, τη Γλουδουβρίβη & την Ιαπωνία» (σ. 208-216), η ομάδα 3 και
- το απόσπασμα από το τέταρτο μέρος, «Ταξίδι στη χώρα των Χούννιμων» (σ. 278-291) η ομάδα 5.

Μοίρασα στις ομάδες φωτοτυπημένα τα αποσπάσματα που είχα αναρτήσει και στο Wiki. Κάθε ομάδα όφειλε: α) να γράψει μία περίληψη του αποσπάσματός της και να την παρουσιάσει στην τάξη και β) να εντοπίσει: i.το αντικείμενο της σάτιρας στο

συγκεκριμένο απόσπασμα, ii.σατιρικά σημεία του αποσπάσματος και iii.τα εργαλεία με τα οποία πετυχαίνει τη σάτιρα ο συγγραφέας στο απόσπασμα –[φύλλο εργασίας 4](#).

Η μορφή του φωτοτυπημένου αποσπάσματος προκάλεσε κάποια μουρμουρητά. Το κείμενο ήταν πυκνογραμμένο και αυτό δεν άρεσε σε πολλούς! Ζήτησα από τα παιδιά να έχουν διαβάσει το κείμενο στην επόμενη συνάντηση και να έχουν γράψει περίληψη. Γνώριζα ότι η δραστηριότητα αυτή δεν θα ήταν εξίσου αποδεκτή με τις προηγούμενες, γιατί το κείμενο –περίπου δέκα σελίδες Α5 για κάθε ομάδα– ήταν μεγάλο για τα παιδιά του τμήματος και η περίληψη δραστηριότητα που απαιτεί συγκέντρωση και σκέψη. Ωστόσο, αποφάσισα να επιχειρήσω μία άσκηση πιο απαιτητική από τις ευχάριστες για την τάξη.

9^η ώρα και 10^η ώρα

Αρκετά παιδιά είχαν διαβάσει το κείμενο στο σπίτι αλλά όχι όλα. Μία ομάδα άρχισε να διαβάζει στο εργαστήριο, άλλη να γράφει περίληψη, ενώ άλλες είχαν σχεδόν τελειώσει την περίληψη. Αιτία της ασυνέπειας πολλών μαθητών, σύμφωνα με τα λεγόμενά τους, ήταν ότι είχαν φορτωμένο πρόγραμμα λόγω των διαγωνισμάτων του Β' τριμήνου. Η ασυνέπεια προκάλεσε απώλεια του ρυθμού της εφαρμογής. Κάποιες ομάδες τελείωσαν τις εργασίες τους πιο γρήγορα και απασχολούνταν με άλλες δραστηριότητες στους υπολογιστές, για αυτό ξεκινήσαμε τις παρουσιάσεις χωρίς να είναι έτοιμες όλες οι ομάδες.

Οι ομάδες 1 και 5 –οι ομάδες με τις καλύτερες επιδόσεις– ανταποκρίθηκαν σε όλα τα ζητούμενα του φύλλου εργασίας. Οι απαντήσεις τους στο β' σκέλος της δραστηριότητας ήταν σύντομες. Ο εντοπισμός των εργαλείων της σάτιρας φαίνεται ότι δυσκόλεψε τα παιδιά. Συμπλήρωσαν κάποιες τεχνικές της σάτιρας προφορικά χωρίς να συμπληρώσουν και το αρχείο που είχαν αναρτήσει στο Wiki. Οι υπόλοιπες ομάδες δεν έγραψαν το β' σκέλος της δραστηριότητας στο αρχείο. Απάντησαν στις ερωτήσεις της δραστηριότητας προφορικά. Η ομάδα 3 έδειξε ότι δεν είχε εκτιμήσει τη σάτιρα του συγγραφέα. Το κείμενο, όπως μου είπε μία μαθήτρια, τούς φάνηκε

«γελοίο». Τα μέλη της ομάδας 4 εργάστηκαν στο σπίτι για να γράψουν την περίληψη. Η ομάδα 4 κατέβαλε κόπο, αφού τα μέλη της δεν είχαν όλα εξοικείωση με τον επεξεργαστή κειμένου. Συμμετείχε στη συγκεκριμένη ομάδα μαθητής χωρίς υπολογιστή στο σπίτι και η προσπάθειά του και των υπόλοιπων ήταν αξιέπαινη, έστω και αν δεν ανταποκρίθηκαν σε όλα τα ζητούμενα της εργασίας. Ωστόσο, ήταν πλέον εμφανές ότι η τάξη είχε αρχίσει να κουράζεται. Η συμμετοχή στην αξιολόγηση δεν είχε την ίδια ζωντάνια που σημειώθηκε στην αρχή.

Γ' φάση (2 ώρες)

11^η ώρα

Αφού συνοψίσαμε τις δραστηριότητες της Β' φάσης, προχωρήσαμε στη δραστηριότητα της Γ' φάσης που επιδίωκε να προετοιμάσει τους μαθητές να λειτουργούν ως συνδιαμορφωτές στη διαδικασία της μάθησης. Με το [φύλλο εργασίας 5](#) ζητούνταν από τα παιδιά να προτείνουν δικές τους δραστηριότητες και να σημειώσουν τι κατά τη γνώμη τους θα μπορούσε να μάθει ο μαθητής/η μαθήτρια από αυτές. Πρότεινα τη δραστηριότητα με τη σκέψη ότι θα έγραφαν ασκήσεις παρόμοιες με αυτές που είχαν επεξεργαστεί, εμπλουτισμένες όμως με τη φρεσκάδα της ηλικίας και της φαντασίας τους. Η άσκηση αυτή όμως δεν τους ενέπνευσε.

Η πιο “δύσκολη” ομάδα, η ομάδα 3, επέμενε όπως και στην αρχή ότι δεν ενδιαφέρονται τα μέλη της για τέτοιες δραστηριότητες, διότι, όπως μού είπαν χαρακτηριστικά, «είναι μαθητές και όχι καθηγητές». Συζήτησαν μεταξύ τους τα μέλη των ομάδων και έγραψαν στο Wiki τις προτάσεις τους –κάποιοι τις ανήρτησαν σε αρχείο– αλλά αποκρίθηκαν «βιαστικά» και χωρίς να προβληματιστούν ιδιαίτερα. Παρουσίασαν τις προτάσεις τους από το Wiki αλλά δεν είχαν διάθεση για περαιτέρω ενασχόληση με το θέμα. Ωστόσο, οι απαντήσεις τους έχουν ενδιαφέρον, νομίζω, για

τον εκπαιδευτικό. Καταθέτω τις απαντήσεις των ομάδων όπως καταγράφηκαν στο Wiki¹.

12^η ώρα

Σύμφωνα με το αρχικό σενάριο, μετά το τέλος της Γ΄φάσης, έδωσα στα παιδιά, στην αίθουσα διδασκαλίας, ένα [ατομικό φύλλο αξιολόγησης](#) της διαδικασίας. Από τις απαντήσεις φάνηκε ότι :

- ο χρόνος της συνολικής δραστηριότητας ήταν για τα περισσότερα παιδιά επαρκής,
- η διατύπωση των δραστηριοτήτων ήταν κατανοητή αλλά οι δραστηριότητες, σύμφωνα με 11 από τους 23 μαθητές, πολλές,
- η εμπειρία από την εργασία σε ομάδες ήταν ενδιαφέρουσα για 12 μαθητές, για τους υπόλοιπους λίγο ενδιαφέρουσα,
- η χρήση του Wiki και των υπολογιστών ήταν θετική για τα περισσότερα παιδιά, γιατί ήταν συγκεντρωμένες όλες οι εργασίες τους και δεν χρειαζόταν να ψάχνουν σε αρχεία ή τετράδια. 2 παιδιά έγραψαν ότι δεν τους βοήθησαν οι ΤΠΕ, ενώ ένα παιδί δεν απάντησε.
- Το κείμενο για τα περισσότερα παιδιά ήταν «λίγο» εύκολο και «λίγο» ενδιαφέρον,
- η ανάγνωση σατιρικού κειμένου ήταν μία «λίγο» ευχάριστη δραστηριότητα και πριν και μετά τη διδακτική ενότητα για τους περισσότερους μαθητές,
- ο εντοπισμός των εργαλείων της σάτιρας μία δύσκολη δραστηριότητα για τα περισσότερα παιδιά.
- Στα θετικά σημείωσαν αρκετά παιδιά τη χρήση υπολογιστών και τη συνεργασία.
- Στα αρνητικά σημείωσαν ότι αργούσαν να μπουν στο διαδίκτυο και ότι οι υπολογιστές συχνά “κολλούσαν”.

¹ Βλ. στον Φάκελο Τεκμηρίων το αρχείο c_fasi_gulliver.

Καταθέτω 5 αντιπροσωπευτικά φύλλα αξιολόγησης μαζί με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης².

² Βλ. στον Φάκελο Τεκμηρίων τα αρχεία του υποφακέλου *axiologisi_gulliver*.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλο εργασίας 1α

1. Ανοίγουμε στο πεδίο Projects (Wiki) κάθε ομάδα ένα αρχείο Word

(χρησιμοποιούμε αρχείο .doc) με το όνομα της ομάδας μας και την ένδειξη «Β' ενότητα» ή γράφουμε κατευθείαν στον χώρο της ομάδας.

2. Στη συνέχεια, 4 ομάδες αναλαμβάνουν να διερευνήσουν τη σημασία των ακόλουθων λέξεων-όρων, με τη βοήθεια του online [Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής](#) από την ιστοσελίδα της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα και να τις μεταφέρουν –κάθε ομάδα το ζευγάρι λέξεων που θα επιλέξει– στο αρχείο Word:

α) «σάτιρα» – «αλληγορία»,

β) «ειρωνεία» – «σαρκασμός»,

γ) «παρωδία» – «γκροτέσκο»,

δ) «χιούμορ» – «κωμικό»

και

η 5^η ομάδα αναζητά τον ορισμό της λέξης «σάτιρα» στη Βικιπαίδεια. (Σημειώνουμε από την εγκυκλοπαίδεια τις μεθόδους που χρησιμοποιεί η σάτιρα στο αρχείο Word.)

3. Μετά η κάθε ομάδα –ξεκινώντας από την 5^η– ανακοινώνει στην ολομέλεια της τάξης τα αποτελέσματα της έρευνάς της και γίνεται συζήτηση, προκειμένου να αποσαφηνιστούν οι παραπάνω όροι.

Φύλλο εργασίας 1β

Ανοίγουμε το σχολικό βιβλίο *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* στη σελ. 66 στο κείμενο «Ο κακός μαθητής» του Ανδρέα Λασκαράτου και εντοπίζουμε τις τεχνικές της σάτιρας που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας.

Πρόταση: επιλέγετε ένα απόσπασμα του κειμένου και σημειώνετε ποια εργαλεία χρησιμοποιεί ο συγγραφέας. Συνοδεύετε το κείμενό σας με φωτογραφίες της επιλογής σας σε αρχείο Word ή δημιουργείτε μια παρουσίαση.

Φύλλο εργασίας 2 α

Αναζητήστε στο διαδίκτυο πληροφορίες σχετικές με το έργο «Μια Αληθινή Ιστορία» του Λουκιανού που θεωρείται από πολλούς πρότυπο του μυθιστορήματος του Swift. (Στην Α΄ τάξη, στο βιβλίο της *Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας*, στην ενότητα 4 είχατε διαβάσει ένα απόσπασμα από αυτό το έργο. Αν θέλετε μπορείτε να το παρουσιάσετε στην τάξη και να το θυμίσετε στους συμμαθητές/-τριές σας.)

Ποιους άλλους συγγραφείς έχει επηρεάσει;

Χρησιμοποιώντας λογισμικό παρουσίασης να δείξετε στην τάξη τα ευρήματά σας. Μπορείτε να συνοδεύσετε τα κείμενά σας με εικόνες της επιλογής σας.

Φύλλο εργασίας 2 β

Αναζητήστε πληροφορίες για

α) τη βιογραφία του συγγραφέα του έργου, Jonathan Swift (1667-1745),

β) την εργογραφία του.

Να μην αντιγράψετε τις πληροφορίες από τις πηγές αλλά να τις μεταφέρετε με δικά σας λόγια.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε λογισμικό δημιουργίας παρουσιάσεων και να συνοδεύσετε το κείμενό σας με εικόνες.

Φύλλο εργασίας 2 γ

Υπάρχουν διαθέσιμες στο διαδίκτυο οι εικονογραφήσεις του έργου του [Arthur Rackham \(Temple Press, 1899\)](#) & και του [Jean de Boscquerre \(Dodd & Heinemann, 1920\)](#).

Αφού ανατρέξετε στους συνδέσμους, να συγκρίνετε τις διαφορετικές εικονογραφήσεις του βιβλίου (1899 και 1920), και να επιλέξετε αυτή που σας αρέσει περισσότερο. Να γράψετε ένα σύντομο κείμενο, αιτιολογώντας την απάντησή σας. Χρησιμοποιώντας λογισμικό δημιουργίας παρουσιάσεων να δείξετε στην τάξη τα ευρήματά σας, αφού προσθέσετε λεζάντες στις εικόνες.

Φύλλο εργασίας 2 δ

Το μυθιστόρημα έχει αποτελέσει θέμα πολλών ταινιών. Αναζητήστε τις μεταφορές του κειμένου στην οθόνη και καταγράψτε τις. Μπορείτε να δείτε κάποιες από τις ταινίες στο YouTube. Ποια σας άρεσε και γιατί; Δείξτε στην τάξη ένα σύντομο απόσπασμα από την ταινία που σας έκανε περισσότερο εντύπωση.

Φύλλο εργασίας 2 ε

Στον ακόλουθο σύνδεσμο [Ιστορία, Β΄ τάξη](#) (ή και στην Ιστορία της Β΄ Γυμνασίου –αναζητήστε το βιβλίο στο Ψηφιακό Σχολείο) μπορείτε να βρείτε πληροφορίες για τους θρησκευτικούς και πολιτικούς πολέμους της εποχής του συγγραφέα του έργου μας, Jonathan Swift (1667-1745). Ενημερώστε σύντομα τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριάς σας για την εποχή που γράφτηκε το μυθιστόρημα. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε λογισμικό δημιουργίας παρουσιάσεων και να συνοδεύσετε το κείμενό σας με εικόνες.

Φύλλο εργασίας 3 κοινό για όλες τις ομάδες

Αναζητούμε στη Βικιπαίδεια το μυθιστόρημα *Τα ταξίδια του Γκάλλιβερ* του Τζόνναθαν Σουίφτ.

Αφού διαβάσουμε την περίληψη κάθε μέρους, επιλέγει κάθε ομάδα με ποιο μέρος θα ασχοληθεί.

Πρόταση: το τρίτο μέρος το αναλαμβάνουν δύο ομάδες –μία το Ταξίδι στη Λαπούτα και το Μπαλνιπαρμπί και μία το ταξίδι στο Λουγκνάγκ, το Γκλουμπντουμπντρίμπ και την Ιαπωνία.

Φύλλο εργασίας 4 κοινό για όλες τις ομάδες

Έχετε διαβάσει από τη Βικιπαίδεια την περίληψη ολόκληρου του μέρους με το οποίο θα ασχοληθείτε. Διαβάζετε και το απόσπασμα που σας έχει δοθεί και

Δραστηριότητα 1:

γράφετε μια περίληψη του αποσπάσματος, την οποία θα παρουσιάσετε στην τάξη.

Δραστηριότητα 2: Αντικείμενο και τεχνικές της σάτιρας

α) Να εντοπίσετε το αντικείμενο της σάτιρας στο συγκεκριμένο απόσπασμα και

β) να γράψετε ποια εργαλεία-τεχνικές της σάτιρας χρησιμοποιεί ο συγγραφέας.

(Συμβουλευτείτε την 1η εργασία σας που βρίσκεται αποθηκευμένη σε αρχεία στο Wiki).

Να δείξετε στους συμμαθητές και στις συμμαθήτριάς σας σημεία του κειμένου στα οποία εντοπίσατε χρήση των σατιρικών εργαλείων του συγγραφέα.

Φύλλο εργασίας 5 κοινό για όλες τις ομάδες

Τελειώσατε με τη δραστηριότητα του 4^{ου} φύλλου εργασίας. Ασχοληθήκατε μέχρι τώρα με δραστηριότητες που πρότεινε η εκπαιδευτικός σας. Ήρθε η ώρα να προτείνετε τις δικές σας δραστηριότητες.

A) Γράψτε μια δραστηριότητα που νομίζετε ότι θα προκαλούσε το ενδιαφέρον των συμμαθητών/-τριών σας.

B) Σημειώστε τι, κατά τη γνώμη σας, θα μάθαιναν από αυτήν.

Ατομικό φύλλο αξιολόγησης της διαδικασίας

Όνομα: _____ (Προαιρετικά)

Χρόνος

Ο χρόνος στο σχολείο ήταν επαρκής

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

Μου φάνηκε ότι κατανεμήθηκε σωστά στις διάφορες δραστηριότητες

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

Ασχολήθηκα με τη θεματική αυτή ενότητα στο σπίτι

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

Μέθοδος – Μέσα

Φύλλα Εργασίας:

Η διατύπωση στα Φύλλα Εργασίας ήταν κατανοητή

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

Οι δραστηριότητες στα Φύλλα Εργασίας ήταν πολλές

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

Οι δραστηριότητες στα Φύλλα Εργασίας ήταν ενδιαφέρουσες

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

Άλλο σχόλιο:

.....

Ομάδες:

Μετά από την εμπειρία μου στην ομαδική εργασία, προτιμώ να δουλεύω σε ομάδες.

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

Δουλεύοντας σε ομάδες:

Μαθαίνω πιο εύκολα

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

Αισθάνομαι καλύτερα

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

Συμμετέχω στην παραγωγή της γνώσης μέσα στην τάξη

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

Άλλο σχόλιο:

.....

ΤΠΕ [Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας] - Wiki:

Οι ΤΠΕ βοήθησαν εμένα και την ομάδα μου να φέρουμε σε πέρας τις δραστηριότητες των Φύλλων Εργασίας και να τις παρουσιάσουμε στην τάξη, διότι...

.....

Οι δυσκολίες που συνάντησα σε σχέση με τις ΤΠΕ είναι:

.....

Κατά τη γνώμη μου, ένα πολύ θετικό στοιχείο σε σχέση με τη χρήση των ΤΠΕ είναι το εξής:

.....

Άλλο σχόλιο:

.....

Υλικό

Τα κείμενα ήταν εύκολα

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

Τα κείμενα ήταν ενδιαφέροντα

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

Στάσεις απέναντι στη Λογοτεχνία

Η ανάγνωση σατιρικού κειμένου ήταν/είναι για μένα μια ευχάριστη δραστηριότητα

α) Πριν τη διδακτική αυτή ενότητα

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

β) Μετά τη διδακτική αυτή ενότητα

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

Το να εντοπίζω σε σατιρικά κείμενα το είδος και τις τεχνικές της σάτιρας το βρίσκω εύκολο

Καθόλου Λίγο Πολύ Πάρα πολύ

Συνολική αποτίμηση

Κάτι θετικό που κρατώ από το μάθημα αυτό.

.....

.....

.....

Κάτι αρνητικό που παρατήρησα στο μάθημα αυτό και που θα ήθελα να αλλάξει.

.....

.....

.....

Μπορείτε να προσθέσετε σχόλια για τη συνολική δραστηριότητα στην πίσω σελίδα...

Ζ. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

—

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η αργή ταχύτητα σύνδεσης στο διαδίκτυο, στο εργαστήριο της πληροφορικής, προκαλούσε δυσαρέσκεια και εκνευρισμό στους μαθητές και τις μαθήτριες του τμήματος, με τη συνακόλουθη απώλεια της συγκέντρωσης και της προσοχής τους.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps/%CE%93%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%20-%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1/%CE%9D%CE%B5%CE%BF%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%93%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1%2C%20%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1%20%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%93%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%93%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B5%CE%AF%CE%B1%20E2%80%94%20%CE%93%CF%85%CE%BC%CE%BD%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BF.pdf>

<http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps/%CE%93%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%20-%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1/%CE%9D%CE%B5%CE%BF%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%93%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1%2C%20%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1%20%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%93%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%93%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B5%CE%AF%CE%B1%20E2%80%94%20%CE%93%CF%85%CE%BC%CE%BD%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BF.pdf>

<http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps/%CE%93%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%20-%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1/%CE%9D%CE%B5%CE%BF%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%93%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1%2C%20%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1%20%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%93%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%93%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B5%CE%AF%CE%B1%20E2%80%94%20%CE%93%CF%85%CE%BC%CE%BD%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BF.pdf>